

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 924/2023
14.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Милене Рашић, Гордане Којић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ивице Златановића, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ и других, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Мирослава Манасијевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 129/22 од 03.02.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 401/23 од 05.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ивице Златановића, адвоката Мирослава Манасијевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 129/22 од 03.02.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 401/23 од 05.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 129/22 од 03.02.2023. године окривљени Ивица Златановић оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, за које му је претходно утврђена казна затвора у трајању од једне године и пет месеци, и због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 08.02.2022. године „до упућивања на издржавање мере забране напуштања стана и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана до упућивања окривљеног у завод за извршење кривичних санкција“. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка ближе одређених у изреци пресуде. Оштећена АА и оштећена малолетна ББ су упућене да имовинскоправни захтев остваре у парничном поступку.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 401/23 од 05.06.2023. године одбијене су као неосноване жалба Основног јавног тужиоца у Врању и браниоца окривљеног

Ивице Златановића и потврђена пресуда Основног суда у Врању К 129/22 од 03.02.2023. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Ивице Златановића, адвокат Мирослав Манасијевић, „због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 17 КЗ, 25. КЗ, 60 КЗ и члана 194. КЗ“ и битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП“, као и повреде закона из члана 439. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или другостепеном суду.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног Ивице Златановића, адвокат Мирослав Манасијевић, захтев за заштиту законитости подноси због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП која је општег карактера, при чему не означава конкретну повреду закона у смислу члана 485. став 4. ЗКП већ повреду закона из члана 25. КЗ али се из образложења захтева закључује да исти подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Ово стога што бранилац у захтеву наводи да у изреци првостепене пресуде није описано битно обележје кривичних дела за која је окривљени оглашен кривим, и то субјективни однос окривљеног према кривичним делима, па је, према мишљењу браниоца, остало нејасно да ли су дела извршена са директним или евенталним умишљајем.

Изнете наводе захтева, којима бранилац указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице. Тежи облици овог кривичног дела прописани су у ставу 2. до 4. истог члана, а посебан облик у ставу 5.

Квалификаторну околност тежег облика кривичног дела из члана 194. става 2. КЗ представља коришћене оружја, опасног оруђа или другог средства подобног да тело тешко повреди или здравље тешко наруши при извршењу дела из става 1. овог члана, а квалификаторну околност из члана 194. став 3. КЗ представља, између осталог, својство пасивног субјекта обзиром да ће овај облик постојати када је дело из става 1. и 2. овог члана учињено према малолетном лицу.

Из изреке побијане првостепене пресуде, произилази да је окривљени Ивица Златановић, у стању урачунљивости, свестан свог дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, применом насиља, претњом да ће напасти на живот и тело и дрским и безобзирним понашањем, угрозио спокојство, телесни интегритет и душевно стање чланова своје породице супруге-оштећене АА и ћерке-оштећене малолетне ББ, рођене ...2008. године, тако што је у периоду од 19.06.2021. године до 09.08.2021. године, за време док се налазио на привременом раду у иностранству, са броја мобилног телефона наведеног у изреци пресуде, путем апликација „Viber“ и „Messenegeer“ супрузи АА, на њен број мобилног телефона, упућивао поруке увредљиве садржине, називајући је ку.вом, као и на бројеве мобилних телефона њихове заједничке деце-малолетне ВВ и ББ, садржине „Мајка вам је ку.ва, ће трпите за леба, ку.ва иде са шиптари, ја ћу за 24 часа да дођем, ку.ва има да гу отворим главу на пола, да гу исечем, заклаћу је што се ј.бе са шиптари, заклаћу је испред вас је.аћу јој све...“, а дана 10.11.2021. године, док се налазио на привременом раду у иностранству, са броја мобилног телефона наведеног у изреци пресуде, путем апликација „Viber“, „Instagram“ и „Messenegeer“ супрузи упућивао аудио и писане поруке претеће и увредљиве садржине на број мобилног телефона заједничког детета-малолетне ББ, „да ће да је закоље, да ће да јој одсече главу, биће кланица“, као и речи „решићу ку.ву, убићу ти мајку, ку.вину“ и „Ок, сине ББ ћу да убијем од батина ако остане жива остане, ако не иде у бели сандук“, да би дана 08.02.2022. године, око 19 часова, у ..., у Булевару .. број .., у изнајмљеном стану, у стању смањене урачунљивости, али не битно, у алкохолисаном стању, у присуству малолетне ББ започео расправу са супругом АА, током које је и малолетној ББ упутио речи претеће и увредљиве садржине да ће је убити јер је иста као мајка и „Је.аћу ти све мртво, ти си иста као мајка“, а затим је супрузи АА песницом задао два ударца у пределу потиљка главе, услед којих је пала коленима на под, након чега је окривљени чучнуо и својим коленима притиснуо њене руке, а потом кухињским ножем са сечивом дужине 11,5 cm који је претходно узео, а који представља средство подобно да тело тешко повреди и здравље тешко наруши, супрузи упутио претње „Сада ћу да те закољем као свињу као што сам ти обећао“ и ножем јој задао убод у предњу страну врата и посеко је у пределу десне стране грудног коша, услед којих повреда је АА почела да крвари и које представљају лаке телесне повреде, чија локализација је ближе описана у изреци пресуде.

Према налажењу Врховног суда, у описаним радњама окривљеног Ивице Златановића, стичу се сва субјективна и објективна обележја кривичног дела кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ и кривичног дела насиље у породици из члана 195. став 3. у вези става 1. КЗ, за која је оглашен кривим.

У конкретном случају, у изреци наведене пресуде, јасно је наведено да је окривљени Ивица Златановић кривична дела извршио у стању урачунљивости, да је био свестан својих дела, њихове забрањености и да је њихова извршења хтео, уз јасно одређивање да је кривично дело од 08.02.2022. године, извршио у стању урачунљивости која је била смањена, али не битно. Поред субјективних обележја, описана су и објективна обележја оба кривична дела, а међу њима и њихове последице-угрожавање спокојства, телесног интегритета и душевног стања оштећене АА и малолетне оштећене ББ, које су проузроковане радњама извршења које је окривљени предузео на претходно описан начин, као и квалификаторне околности у погледу коришћеног оружја, и својства пасивног субјекта.

Последице су наступиле директном делатношћу окривљеног Ивице Златановића -применом насиља према оштећеној АА и то како физичког тако и психичког-упућивањем претњи и увреда, те дрским и безобзирним понашањем којим је повређен не само телесни интегритет оштећене АА, већ је угрожено и њено спокојство и душевно стање, које је посебно угрожено малолетној оштећеној ББ, према којој је окривљени такође предузео претходно описане радње, свестан да наведене радње предузима према својој малолетној ћерки, што је и хтео, па је самим тим, у конкретном случају, недвосмислено да је окривљени кривична дела за која је оглашен кривим извршио са директним умишљањем, који је у изреци пресуде, потпуно и јасно описан.

Према томе, чињенични опис наведених дела садржи сва законска обележја кривичних дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ и члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, како су то правилно нашли нижестепени судови, па Врховни суд, налази да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП из ког разлога су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Мирослава Манасијевића, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног, адвокат Мирослав Манасијевић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП истичући да је првостепени суд прекорачио оптужбу на тај начин што је након спајања кривичних поступака, који су се против окривљеног водили по оптужним актима Основног јавног тужиоца у Врању Кт 455/21 и Кт 55/22, у изреци пресуде, у посебном ставу изреке саминицијативно определио облик виности и обележја кривичних дела, која је након тога описао у тачки 1. и 2. изреке пресуде. Таквим поступањем суда, према мишљењу браниоца, прекорачена су овлашћења која суд има по закону јер је јавни тужилац једини овлашћен да сачини диспозитив оптужног акта, па је ова обележја, у конкретном случају, јавни тужилац посебно навео у оба оптужна акта.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Врању Кт 455/21 од 09.09.2021. године окривљеном Ивици Златановићу стављено је на терет кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ које је, према наводима оптужног предлога, извршио према оштећеној АА, а оптужницом Основног јавног тужиоца у Врању Кт 455/21 од 09.09.2021. године кривично дело насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ које је извршио такође према оштећеној АА и кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ које је извршио према малолетној оштећеној ББ.

Побијаном првостепеном пресудом окривљени Ивица Златановић оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ извршеног на штету малолетне оштећене ББ и због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ извршеног на штету оштећене АА, обзиром да је суд нашао да кривично дело насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ конзумира кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, које је окривљеном стављено на терет оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Врању Кт 455/21.

Наведена измена у изреци побијане пресуде није извршена на штету окривљеног Ивице Златановића, јер није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу нити је побијана пресуда измењена на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела, штавише, окривљени је, сходно овлашћењима суда из члана 420. став 2. ЗКП, оглашен кривим и осуђен за једно кривично дело насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, уместо за оба кривична дела која је према оптужним актима извршио према оштећеној АА.

Према томе, у конкретном случају, побијаном првостепеном пресудом суд није повредио ни субјективни нити објективни идентитет оптужбе на штету окривљеног Ивице Златановића, а другачија језичка стилизација чињеничних описа кривичних дела у изреци пресуде, чија законска обележја су била описана у диспозитивима оптужних аката јавног тужиоца за која су кривични поступци спојени, не представља прекорачење оптужбе, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости бранилац окривљеног подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводећи да се побијана пресуда заснива на незаконитим доказима и то обавештењима Центра за социјални рад у Врању број 56090-6911 од 27.01.2022. године и број 56090-909 од 10.03.2022. године и налазима и мишљењима педагога од 25.01.2022. године и 08.03.2022. године, који су незаконити јер педагог нема својство судског вештака.

Изнете наводе захтева Врховни суд оцењује као неосноване обзиром да се у конкретном случају не ради о налазима и мишљењима вештака у смислу одредаба Законика о кривичном поступку, већ јер реч о налазима и стручним мишљењима Центра за социјални рад који су сачињени од овлашћене институције коју оснива Република Србија и водитеља случаја, педагога Ане Јовић, у складу са одредбама Породичног закона („Службени гласник РС“, број 18/2005 ... 6/2015), Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“, број 24/2011 и 117/2022), Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад („Службени гласник РС“, број 59/2008 ... 12/2020 и 83/2022) и Закона о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС“, број 94/2016).

Према одредби члана 120. став 1. тачка 3) Закона о социјалној заштити, центар за социјални рад има јавна овлашћења и у складу са законом, између осталог, предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима, а према одредби члана 4. став 2. Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, центар у вршењу јавних овлашћења у складу са законом, између осталог, доставља на захтев суда мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац, док је сходно члану 62. став 2. тачка 1) наведеног Правилника предвиђено да је израда налаза и стручног мишљења обавезна за потребе суда, на захтев суда, или

када центар покреће поступак пред судом у складу са надлежностима органа старатељства, а одредбама чланова 63. и 64. наведеног Правилника је прописана структура и садржај налаза и стручног мишљења Центра за социјални рад, при чему је одредбама члана 4. став 1. тачка 13) и члана 7. Закона о спречавању насиља у породици, између осталог, предвиђена примена овог закона у кривичном поступку за кривично дело насиље у породици из члана 194. КЗ и центар за социјални рад као установа надлежна за спречавање насиља у породици.

Из цитираних одредби јасно произилази да није у супротности са законом да Центар за социјални рад даје свој налаз и стручно мишљење у вези функционисања породице у предметима насиља у породици.

Према томе, обавештење Центра за социјални рад у Врању број 56090-6911 од 27.01.2022. године са приложеним налазом и мишљење педагога од 25.01.2022. године, односно обавештење Центра за социјални рад у Врању број 56090-909 од 10.03.2022. године са приложеним налазом и мишљењем педагога од 08.03.2022. године, ни по својој садржини нити по начину прибављања нису у супротности са Закоником о кривичном поступку, па их је суд могао користити као доказе у кривичном поступку и на њима засновати побијану пресуду из ког разлога су супротни наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

У осталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП истицањем да је изрека пресуде неразумљива, док оспоравајући кредибилитет неуропсихијатра др Верице Мишић и лекара Завода за судску медицину у Нишу, а самим тих и доказну снагу њихових налаза и мишљења, указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП на коју указује и наводима да није утврђено тачно место извршења кривичних дела за која је окривљени оглашен кривим и осталим наводима у којима, полемиче о аутентичности порука које је окривљени слао оштећенима и понашању оштећене АА пре него што јој је окривљени нанео повреде ножем. Међутим, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и повреда закона из члана 440. ЗКП, не представљају законске разлоге због којих је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па се Врховни суд није упуштао у разматрање ових навода.

Из свих изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић